
LESEBUCH DER UNGARISCHEN AVANTGARDELITERATUR (1915–1930)

Herausgegeben und eingeleitet, mit bibliographischen Notizen versehen von Pál Derék

A MAGYAR AVANTGÁRD IRODALOM (1915–1930) OLVASÓKÖNYVE

Válogatta, szerkesztette, az életrajzi adatokat és az előszót írta Derék Pál

In Kommission bei Böhlau Verlag, Wien-Köln-Weimar • Argumentum Kiadó, Budapest

Tartalom / Inhalt

Előszó	29
Vorwort	55

BARTA SÁNDOR

Az univerzum dicsérete	82
------------------------	----

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 5. szám, 54.

Lob des Universums	83
--------------------	----

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 5, S. 54.

Primitív szentháromság	86
------------------------	----

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 11. szám, 126.

Primitive Dreifaltigkeit	87
--------------------------	----

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 11, S. 126.

Ave mameluk!	90
--------------	----

Ma (Bécs), 1920. V. évf. 1–2. szám, 5.

Ave mameluck!	91
---------------	----

Ma (Wien), Jg. V. (1920), Heft 1–2, S. 5.

Akasztott ember	90
-----------------	----

Ma (Bécs), 1920. V. évf. 4. szám, 38.

Der gehenkte	91
--------------	----

Ma (Wien), Jg. V. (1920), Heft 4, S. 38.

Igen	94
------	----

Ma (Bécs), 1920. VI. évf. 1–2. szám, 5–8.

Ja	95
----	----

Ma (Wien), Jg. VI. (1920), Heft 1–2, S. 5–8

X parancsolat jólnevelt hullák számára	106
--	-----

in: Barta Sándor: *Tisztelt Hullaház!* Bécs: *Ma*-kiadás, 1921. lapszámozás nélkül

X gebote für wohlerzogene leichen	107
-----------------------------------	-----

in: Barta, Sándor: *Tisztelt Hullaház!* [Hohes Leichenhaus!] Wien: *Ma*-Verlag, 1921

Ohne fortlaufende Seitenzählung

Népeimhez!	108
------------	-----

Akasztott Ember (Bécs), 1922. I. évf. 1–2. szám, 15.

An meine völker!	109
------------------	-----

Akasztott Ember (Wien), Jg. I. (1922), Heft 1–2, S. 15.

- Idő kristálya: Moszkva (részletek) 110**
Ék (Bécs), 1923. II. évf. 2. (7). szám, 4–7.
Kristall der zeit: Moskau (Ausschnitte) 111
Ék, (Wien), Jg. II. (1923), Heft 2(7), S. 4–7.

BARTALIS JÁNOS

- Az új művészet elé (részletek) 120**
Napkelet (Kolozsvár), 1920. I. évf. 321–325.
Grüß an die neue kunst (Ausschnitte) 121
Napkelet (Cluj/Klausenburg), Jg. I. (1920), S. 321–325.

DÉRY TIBOR

- Barátom nálam aludt 128**
Napkelet (Kolozsvár), 1921. II. évf. 1288.
Mein Freund schlief bei mir 129
Napkelet (Cluj/Klausenburg) Jg. II. (1921), S. 1288.
- Az ámokfutó 130**
Bécs, 1921–1922. Korabeli képes folyóiratokból ollózott kivágatokkal
illusztrált kézirat
Der Amokläufer 131
Wien, 1921–1922. Mit zeitgenössischen Zeitungsausschnitten illustriertes
Manuskript
- Délután 166**
2 x 2 (Bécs), 1922. I. évf. 1. szám, 5.
Nachmittag 167
2 x 2 (Wien), Jg. I. (1922), Heft 1, S. 5.
- Az ökör és a szent 166**
in: Déry Tibor: **Ló Búza Ember**. Bécs: Julius Fischer, 1922. 28–31.
Der Ochse und der Heilige 167
in: Déry Tibor: **Ló Búza Ember** [Pferd Weizen Mensch]. Wien: Julius
Fischer, 1922 S. 28–31.
- Csárdás 170**
Ma (Bécs), 1923. VIII. évf. 7–8. szám, 2.
Ungarischer tanz 171
Ma (Wien), Jg. VIII. (1923), Heft 7–8, S. 2.
- A nagy tehén 170**
Ma (Bécs), 1923. IX. évf. 1. szám, 3.
Die große kuh 171
Ma (Wien), Jg. IX. (1923), Heft 1, S. 3.

Anyám 174

Ma (Bécs), 1923. IX. évf. 2. szám, 4.

Meine mutter 175

Ma (Wien), Jg. IX. (1923), Heft 2, S. 4.

Tájkép 176

A Kékmadár (Budapest), 1924. II. évf. 10. szám, 22–23.

Landschaft 177

Ma (Wien), Jg. VIII. (1923), Heft 5–6, S. 13.

A képfaragó (Bernáth Aurélnak) 178

A Kékmadár (Budapest), 1924. II. évf. 10. szám, 23.

Der bildhauer (An Aurél Bernáth) 179

A Kékmadár (Budapest), Jg. II. (1924). Heft 10, S. 23.

Isten 178

Dokumentum (Budapest), 1926. I. évf. 1. szám, 13.

Gott 179

Dokumentum (Budapest), Jg. I. (1926), Heft 1, S. 13.

A felhőállatok 180

Dokumentum (Budapest), 1926. I. évf. 1. szám, 13.

Die wolgentiere 181

Dokumentum (Budapest), Jg. I. (1926), Heft 1, S. 13.

Az úszó szigetek 180

Dokumentum (Budapest), 1926. I. évf. 1. szám, 15–16.

Die schwimmenden inseln 181

Dokumentum (Budapest), Jg. I. (1926), Heft 1, S. 15–16.

Mit eszik reggelire? 182

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 2. szám, 12–15.

Was essen Sie zum Frühstück? 183

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 2, S. 12–15.

Párizs! Néhány strófa az üvegfejű borbély életéből 190

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 4. szám, 22–25.

Paris! Einige Strophen aus dem Leben des glasköpfigen

Barbiers 191

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 4, S. 22–25.

Elhagyják egymást és meghalnak 196

Korunk (Kolozsvár), 1928. III. évf. 412–415.

Sie verlassen einander und sterben 197

Korunk (Cluj/Klausenburg), Jg. III. (1928), S. 412–415.

Hamueső 202

in: Déry Tibor: **Énekelnek és meghalnak**. Budapest: Genius, 1928.

Ascheregen 203

in: Déry Tibor: **Énekelnek és meghalnak** [Sie singen und sie sterben]

Budapest: Genius, 1928

Utolsó szó 202

in: Déry Tibor: *Énekelnek és meghalnak*. Budapest: Genius, 1928.

Das letzte Wort 203

in: Déry Tibor: *Énekelnek és meghalnak* [Sie singen und sie sterben]
Budapest: Genius, 1928

Ébredjetek fel! (részletek) 202

Budapest: Genius, 1929

Wacht auf! (Ausschnitte) 203

Budapest: Genius, 1929

Vihar 216

Munka (Budapest), 1929. II. évf. 142.

Sturm 217

Munka (Budapest), Jg. II. (1929), S. 142.

Lázadó 216

Munka (Budapest), 1930. III. évf. 365.

Rebell 217

Munka (Budapest), Jg. III. (1930), S. 365.

Kiáltó 218

Munka (Budapest), 1930. III. évf. 427.

Rufer 219

Munka (Budapest), Jg. III. (1930), S. 427.

Hajnaltájt 218

Erdélyi Helikon (Kolozsvár), 1931. IV. évf. 602.

Bei Tagesanbruch 219

Erdélyi Helikon (Cluj/Klausenburg), Jg. IV. (1931), S. 602.

GYÖRGY MÁTYÁS

Éjnekindulás 220

A Tett (Budapest), 1916. I. évf. 5. szám, 71–72.

Fahrt in die Nacht 221

A Tett (Budapest), Jg. I. (1916), Heft 5, S. 71–72.

Hottentotta nóta 222

A Tett (Budapest), 1916. I. évf. 5. szám, 72.

Hottentottensong 223

A Tett (Budapest), Jg. I. (1916), Heft 5, S. 72.

Az új mitológiából: Szélbolond (Beethovennek) 224

A Tett (Budapest), 1916. II. évf. 17. szám, 315.

Aus der neuen Mythologie: Windschelm (An Beethoven) 225

A Tett (Budapest), Jg. II. (1916), Heft 17, S. 315.

Foglyok tisztálkodása **224**
Ma (Budapest), 1917. III. évf. I. szám, 4.
Kriegsgefangene beim Bad **225**
Ma (Budapest), Jg. III. (1917), Heft 1, S. 4.

ILLYÉS GYULA

Száműzetésem első keserű éneke **228**
Dokumentum (Budapest), 1926. I. évf. I. szám, 13.
Erstes bitteres lied meiner verbannung **229**
Dokumentum (Budapest), Jg. I. (1926), Heft 1, S. 13.

Száműzetésem második keserű éneke éj **230**
Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 4. szám, 12.
Zweites bitteres lied meiner verbannung nacht **231**
Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 4, S. 12.

Száműzetésem harmadik éneke **230**
A Láthatár (Budapest), 1927. I. évf. 3. szám, 18–20.
Drittes Lied meiner Verbannung **231**
A Láthatár (Budapest), Jg. I. (1927), Heft 3, S. 18–20.

újra föl **236**
Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 5. szám, 11–13.
wieder hoch **237**
Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 5, S. 11–13.

Szomorú béres **240**
A Láthatár (Budapest), 1927. I. évf. 1. szám, 12.
Schwermütiger Ackerknecht **241**
A Láthatár (Budapest), Jg. I. (1927), Heft 1, S. 12.

Csavargó **242**
Munka (Budapest), 1929. II. évf. 112.
Landstreicher **243**
Munka (Budapest), Jg. II. (1929), S. 112.

JÓZSEF ATTILA

Lázadó szentek **246**
Meuternde Heilige **247**
Reggeli Hírlap (Miskolc), 27. November 1924

Szeretők **246**
Liebende **247**
aus dem Nachlaß, datiert vom Februar 1924

Művészet az emberek között 248

Kunst unter den Menschen 249

in: József Attila: *Nem én kiáltok* [Nicht ich bin es, der schreit] Szeged, 1925

Jónál jobb 250

Besser als gut 251

Magyar Írás (Budapest), Jg. IV. (1924), Heft 7–8, S. 79.

Ki verné föl lelkünkben a lelket? 250

Wer würde die Seele in unseren Seelen aufscheuchen? 251

Az Est (Budapest), 10. 05. 1924

Hét napja 252

Seit sieben Tagen 253

Magyar Írás (Budapest), Jg. IV. (1924), Heft 5–6, S. 63.

Igaz ember 252

Gerechter Mensch 253

Magyar Írás (Budapest), Jg. IV. (1924), Heft 5–6, S. 63.

Oly friss 254

So frisch 255

aus dem Nachlaß, datiert vom März 1924

Riának hívom 254

Ich nenne sie Ría 255

aus dem Nachlaß, datiert vom März 1924

A fergeteg ormán 256

Auf der Spitze des Sturmwindes 257

aus dem Nachlaß, datiert vom März 1924

Rossz volt, elszéledt szívemből 256

Es war schlimm, es hat sich aus meinem Herzen verflüchtigt 257

Jel (Budapest), Jg. I. (1925), Heft I, S. 10.

Ekrazittömeg 256

Ekrasitmasse 257

aus dem Nachlaß, datiert vom März 1924

Esti felhőkön 258

Auf abendlichen Wolken 259

Fundamentum (Budapest), Jg. I. (1925), Heft I, S. 5.

Érik a fény 258

Das Licht wird reif 259

Jel (Budapest), Jg. I. (1925), Heft I, S. 11.

Én dobtam 260

Ich warf 261

aus dem Nachlaß, datiert vom März 1924

Néha szigetek 260

Manchmal Inseln 261

aus dem Nachlaß, datiert vom März 1924

Keserű 262

Bitter 263

aus dem Nachlaß, datiert vom März 1924

József Attila 262

Attila József 263

aus dem Nachlaß, datiert vom März 1924

Szélkiáltó madár 262

Brachschwalbe 263

Színház és Társaság (Szeged), 09. 03. 1925

Együgyű ének 264

Einfältiges Lied 265

Jel (Budapest), Jg. I. (1925), Heft 1, S. 10.

Ifjumunkás 264

Jungarbeiter 265

Népszava (Budapest), 31. 01. 1926

Látod? 266

Siehst du? 267

datiert: Wien: 1925, ersch. *Prágai Magyar Hírlap* (Prag), 14. 03. 1926

Félidő: 0–0. 266

Halbzeit: 0–0 267

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 01. 11. 1925

Kovács 268

Schmied 269

in: József Attila: *Nincsen apám se anyám* [Ich habe weder Vater noch Mutter] Budapest, 1929

A csapat 268

Die Schar 269

aus dem Nachlaß, datiert vom Jänner 1926

A rák 270

Der Krebs 271

Diogenes (Wien), Jg. IV. (1926), Heft 10, S. 11.

Hívogató 270

Lockruf 271

Színház és Társaság (Szeged), 06. 04. 1926

Csak a tenger jött el 272

Nur das Meer ist gekommen 273

Makói Friss Újság (Makó), 04. 04. 1926

[A szeretők hallgatva álltak...] 272
[Schweigend standen die Liebenden] 273
aus dem Nachlaß, datiert aus Wien, 29. März 1926

Acélgömb föl, föl! Emelkedj! 274
Stahlkugel hoch, hoch! Erheb dich! 275
aus dem Nachlaß, datiert aus Wien, im März 1926

[Aludj...] 274
[Schlaf...] - 275
aus dem Nachlaß, datiert aus Wien, im März 1926

Páncélvonat 274
Panzerzug 275
Diogenes (Wien), Jg. IV. (1926), Heft 10, S. 12.

Az oroszlán idézése 276
Die Beschwörung des Löwen 277
Kassai Napló (Košice/Kaschau), 23. 01. 1927

A bőr alatt halovány árnyék 278
Fahler Schatten unter der Haut 279
aus dem Nachlaß, entstanden Ende 1926 – Anfang 1927 in Paris

KASSÁK LAJOS

Éposz Wagner maszkjában 280
(részlet a könyvből) Budapest: 1915. 16–18.
Epos in der Maske Wagners 281
(Ausschnitt aus dem gleichnamigen Band). Budapest: 1915, S. 16–18.

Az örömhöz 282
A Tett (Budapest), 1915. I. évf. 1. szám, 3.
An die Freude 283
A Tett (Budapest), Jg. I. (1915), Heft 1, S. 3.

Anarchistametetés 284
A Tett (Budapest), 1915. I. évf. 2. szám, 25–28.
Anarchistenbegräbnis 285
A Tett (Budapest), Jg. I. (1915), Heft 2, S. 25–28.

Mesteremberek 288
A Tett (Budapest), 1915. I. évf. 3. szám, 42.
Schöpferische Menschen 289
A Tett (Budapest), Jg. I. (1915), Heft 3, S. 42.

A júliusi földeken 290
A Tett (Budapest), 1916. II. évf. 17. szám, 305.
Auf den Julifeldern 291
A Tett (Budapest), Jg. II. (1916), Heft 17, S. 305.

Vásár és én 292

Ma (Budapest), 1917. II. évf. 3. szám, 38.

Jahrmarkt und ich 293

Ma (Budapest), Jg. II. (1917), Heft 3, S. 38.

Bányászok a hajnalban 294

Ma (Budapest), 1917. II. évf. 12. szám, 190.

Bergleute in der Morgendämmerung 295

Ma (Budapest), Jg. II. (1917), Heft 12, S. 190.

Üzenet a jó embernek 294

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 7. szám, 78.

Nachricht an den Guten Menschen 295

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 7, S. 78.

Tragédiás figurák (részletek) 296

Budapest: *Ma* folyóirat kiadása, 1919. 111 lap

Tragische Gestalten (Ausschnitte) 297

Budapest: Verlag der Zeitschrift *Ma*, 1919 111 S.

Fiatal munkás 306

Ma (Budapest), 1919. IV. évf. 3. szám, 40.

Junger Arbeiter 307

Ma (Budapest), Jg. IV. (1919), Heft 3, S. 40.

Boldog köszöntés 308

Ma (Budapest), 1919. IV. évf. 8. szám, 182–183.

Glückstrahlende Begrüßung 309

Ma (Budapest), Jg. IV. (1919), Heft 8, S. 182–183.

1919 éposz 310

(munkacím; a későbbi **Máglyák énekelnek** részlete)

Ma (Bécs), 1920. V. évf. 4. szám, 46–47.

illetve **Máglyák énekelnek**, Bécs: Bécsi Magyar Kiadó, 1920. 119 lap

1919 Epos 311

(vorläufiger Titel des Poems **Máglyák énekelnek** [Scheiterhaufen singen],

Wien: Wiener Ungarischer Verlag, 1920, 119 S.) Vorabdruck dieses Teils:

Ma (Wien), Jg. V. (1920), Heft 4, S. 46–47.

A ló meghal és a madarak kiröpülnek 314

2 x 2 (Bécs), 1922. I. évf. 1. szám, 42–49. lap

Das Pferd stirbt und die Vögel fliegen aus 315

in: Max Blaculich (Hg.): Lajos Kassák: **Das Pferd stirbt und die Vögel fliegen aus**. Klagenfurt: Wieser, 1989

Számozott költemények 1. 332

Ma (Bécs), 1921. VI. évf. 4. szám, 38.

Numerierte Gedichte 1. 333

Ma (Wien), Jg. VI. (1921), Heft 4, S. 38.

Számozott költemények 2. 332

Ma (Bécs), 1921. VI. évf. 4. szám, 38.

Numerierte Gedichte 2. 333

Ma (Wien), Jg. VI. (1921), Heft 4, S. 38.

Számozott költemények 6. 334

Ma (Bécs), 1921. VI. évf. 4. szám, 39.

Numerierte Gedichte 6. 335

Ma (Wien), Jg. VI. (1921), Heft 4, S. 39.

Számozott költemények 15. 334

in: Kassák Lajos: **Világanyám**. Bécs: Bán-kiadó, 1921. 145.

Numerierte Gedichte 15. 335

ung.: in: Kassák Lajos: **Világanyám**. Wien: Bán-Verlag, 1921; die erste deutsche Übersetzung ist von Endre Gáspár in: **Ma-Buch**, Wien-Berlin, Elbemühl-Der Sturm, 1923. S. 29., dort als Nr. 7.

Számozott költemények 19. 336

Ma (Bécs), 1922. VII. évf. 7. szám, 34.

Numerierte Gedichte 19. 337

ung.: *Ma* (Wien), Jg. VII. (1922), Heft 7, S. 34.; Dt. in der Übersetzung von Endre Gáspár in: **Ma-Buch**, Wien-Berlin, Elbemühl-Der Sturm, 1923. S. 37., dort als Nr. 14.

Számozott költemények 49. 338

Ma (Bécs), 1925. X. évf. 1. szám, 2.

Numerierte Gedichte 49. 339

Ma (Wien), Jg. X. (1925), Heft 2, S. 16.

Számozott költemények 56. 338

365 (Budapest) 1925. I. évf. 1. szám, 9.

Numerierte Gedichte 56. 339

Ma (Wien), Jg. X. (1925), Heft 2, S. 16.

Számozott költemények 63. 340

in: Kassák Lajos: **Tisztaság könyve**. Bécs-Budapest, 1926. 54.

Numerierte Gedichte 63. 341

in: Laszlo, Carl (Hg.): **Ma – Kassák**. Basel: Edition Panderma, 1968. S. 90.

Számozott költemények 66. 340

Dokumentum (Budapest), 1926. I. évf. 1. szám, 28.

Numerierte Gedichte 66. 341

in: Laszlo, Carl (Hg.): **Ma – Kassák**. Basel: Edition Panderma, 1968. S. 90.

Számozott költemények 70. 342

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 2. szám, 33.

Numerierte Gedichte 70. 343

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 2, S. 33.

Számozott költemények 71. 342

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 2. szám, 33.

Numerierte Gedichte 71. 343

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 2, S. 33.

Számozott költemények 73. 344

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 3. szám, 4.

Numerierte Gedichte 73. 345

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 3, S. 4.

Reggeli harangszó 344

in: Kassák Lajos: *Tisztaság könyve*. Bécs–Budapest, 1926. 70–75.

Morgenläuten 345

in: Kassák Lajos: *Tisztaság könyve* [Buch der Reinheit]. Wien–Budapest, 1926. S. 70–75.

A fal mögött áll és énekel 350

in: Kassák Lajos: *Tisztaság könyve*. Bécs–Budapest, 1926. 79–81.

Er steht hinter der Wand und singt 351

in: Kassák Lajos: *Tisztaság könyve* [Buch der Reinheit]. Wien–Budapest, 1926. S. 79–81.

Olajfaág 352

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 5. szám, 22–23.

Ölzweig 353

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 5, S. 22–23.

KOMJÁT ALADÁR

Katonadalok 1916-ban

Soldatenlieder in 1916

Sorozás 356

A Tett (Budapest), 1916. II. évf. 12. szám, 188.

Musterung 357

A Tett (Budapest), Jg. II. (1916), Heft 12, S. 188.

Menetszárad 356

A Tett (Budapest), 1916. II. évf. 12. szám, 188–189.

Marschkompanie 357

A Tett (Budapest), Jg. II. (1916), Heft 12, S. 188–189.

Eltűntek 358

A Tett (Budapest), 1916. II. évf. 12. szám, 189.

Verschollen 359

A Tett (Budapest), Jg. II. (1916), Heft 12, S. 189.

KRISTÓF KÁROLY

HANGKÖLTEMÉNYEK

Piroskovács 360

IS (Budapest), 1924. I. évf. 1. szám, 10.

Piroškowaac (Transkription des Lautgedichtes) 361

IS (Budapest), Jg. I. (1924), Heft 1, S. 10.

Kar-kár-pir-por 360

IS (Budapest), 1925. II. évf. 1. szám, 2.

Ker-kaar-pir-por (Transkription des Lautgedichtes) 361

IS (Budapest), Jg. II. (1925), Heft 1, S. 2.

Pehelyvád 362

IS (Budapest), 1925. II. évf. 1. szám, 2.

Pähäywaad (Transkription des Lautgedichtes) 363

IS (Budapest), Jg. II. (1925), Heft 1, S. 2.

Párós 362

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 3. szám, 28.

Paarööš (Transkription des Lautgedichtes) 363

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 3, S. 28.

Fokfok 364

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 3. szám, 28.

Fokfok (Transkription des Lautgedichtes) 365

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 3, S. 28.

MÁCZA JÁNOS

Kompozíció 2. (színpadra) 366

Ma (Bécs), 1922. VII. évf. 7. szám, 36–44.

Komposition 2. (für die Bühne) 367

Ma (Wien), Jg. VII. (1922), Heft 7, S. 36–44.

MÁRAI SÁNDOR

Az isten szól 382

Kassai Napló (Kassa), 1922. március 26., 9.

Gott spricht 383

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 26. März 1922, S. 9.

A kokainárus 382

Kassai Napló (Kassa), 1922. december 24., 29.

Der Kokainhändler 383

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 24. Dezember 1922, S. 29.

A fiatal lány 384

Kassai Napló (Kassa), 1922. december 24., 29.

Das junge Mädchen 385

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 24. Dezember 1922, S. 29.

Az ember, akit elütött az autó 384

Kassai Napló (Kassa), 1922. december 24., 29.

Der Mensch, der überfahren wurde 385

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 24. Dezember 1922, S. 29.

Liliput 386

Kassai Napló (Kassa), 1923. március 4., 11.

Liliput 387

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 4. März 1923, S. 11.

Evangelárium 386

Kassai Napló (Kassa), 1923. június. 10., 9.

Evangeliar 387

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 10. Juni 1923, S. 9.

Csendélet 388

Kassai Napló (Kassa), 1923. június. 10., 9.

Stilleben 389

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 10. Juni 1923, S. 9.

Afrika 388

Kassai Napló (Kassa), 1923. nov. 11., 9.

Afrika 389

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 11. November 1923, S. 9.

Új nap alatt 390

Kassai Napló (Kassa), 1924. március 2., 9.

Unter neuer Sonne 391

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 2. März 1924, S. 9.

Kisfiúk 392

Kassai Napló (Kassa), 1924. március 23., 9.

Kleine Jungen 393

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 23. März 1924, S. 9.

A gyilkos aludni akart 392

Kassai Napló (Kassa), 1924. március 30., 9.

Der Mörder wollte schlafen 393

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 30 März 1924, S. 9.

Megáradt, tavaszi folyók 394

Kassai Napló (Kassa), 1924. május 4., 9.

Frühlingsfluten, schwellend 395

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 4. Mai 1924, S. 9.

Jubileumra 396

Genius (Arad), 1924. I. évf. 7. szám, 1.

Anläßlich des Jubiléums 397

Genius (Arad) Jg. I. (1924), Heft 7, S. 1.

Jazz 398

Kassai Napló (Kassa), 1925. január 1., 9.

Jazz 399

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 1. Jänner 1925, S. 9.

L. verse 398

Genius (Arad), 1925. II. évf. 1. szám, 50.

Das Gedicht L.s 399

Genius (Arad), Jg. II. (1925), Heft 1, S. 50.

MIHÁLYI ÖDÖN

Törvény (Kassák Lajosnak) 402

Ma (Bécs), 1921. VI. évf. 6. szám, 79.

Gesetz (An Lajos Kassák) 403

Ma (Wien), Jg. VI. (1921), Heft 6, S. 79.

Márciusi tribün 402

Ma (Bécs), 1921. VI. évf. 7. szám, 90.

Tribüne im März 403

Ma (Wien), Jg. VI. (1921), Heft 7, S. 90.

Így vagyok veled 404

in: Mihályi Ödön: **Márciusi tribün**, 1922. 47.; folyóiratban: *Diogenes* (Bécs), 1927. V. évf. 7. szám, 7–8.

So geht es mir mit dir 405

in: Mihályi Ödön: **Márciusi tribün** [Tribüne im März] Kaschau 1922, und *Diogenes* (Wien) Jg. V. (1927), Heft 7, S. 7–8.

Edd meg kutyám 406

Kassai Napló (Kassa), 1923. április 8., 11.

Hund, friss den Mond auf 407

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 8. April 1923, S. 11.

Bogdány 408

Testvér (Bécs), 1925. II. évf. 12. szám, 376.

Bogdány 409

Testvér (Wien) Jg. II. (1925), Heft 12, S. 376.

Este 410

Testvér (Bécs), 1925. II. évf. 4–5. szám, 133.

Abends 411

Testvér (Wien) Jg. II. (1925), Heft 4–5, S. 133.

Ander 410

Testvér (Bécs), 1925. II. évf. 12. szám, 375.

Ander 411

Testvér (Wien) Jg. II. (1925), Heft 12, S. 375.

A testvér 412

Ma (Bécs), 1921. VII. évf. 1. szám, 147.

Der Bruder 413

Ma (Wien), Jg. VII. (1921), Heft 1, S. 147.

Nem hallottam a lányok énekét 412

Kassai Napló (Kassa), 1923. április 8., 11.

Ich hörte nicht den Gesang der Mädchen 413

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 8. April 1923, S. 11.

Bogdányról mondom 414

Diogenes (Bécs), 1924. II. évf. 3. szám, 17.

Ich rede über Bogdány 415

Diogenes (Wien) Jg. II. (1924), Heft 3, S. 17.

MOHOLY-NAGY LÁSZLÓ

Filmváz: A nagyváros dinamikája 416

(grafikai változat, 1921–22) *Ma* (Bécs), 1924. IX. évf. 8–9. szám, 8–9.

Filmsketch: Dynamik der Großstadt 417

(graphische Version, 1921–22) *Ma* (Wien), Jg. IX. (1924), Heft 8–9, S. 8–9.

A nagyváros dinamikája 424

(„Tipofotó-változat“, németül megjelent a müncheni Albert Langen kiadónál, 1925-ben, a Bauhausbücher-sorozat 8. köteteként)

in: *Festészet, fényképészet, film*. Budapest: Corvina, 1978. 118–133.

Dynamik der Gross-Stadt 425

(„Typofoto“-Version, ersch. 1925, im Münchener Albert Langen-Verlag als Band 8. der Bauhausbücher)

aus: *Malerei, Fotografie, Film*. Budapest: Corvina, 1978, S. 120–135.

NÁDASS JÓZSEF

Megy körben az arc: 456

Ma (Bécs), 1923. VIII. évf. 7–8. szám, 8.

Das Gesicht macht einen Panoramenschwenk: 457

Ma (Wien), Jg. VIII. (1923), Heft 7–8, S. 8.

A költőknek... 458

Ma (Bécs), 1924. IX. évf. 3–4. szám, 6.

Ich bin ein Freund der Dichter... 459

Ma (Wien), Jg. IX. (1924), Heft 3–4, S. 6.

Elmondom... **458**

Fundamentum (Budapest), 1925. I. évf. I. szám 1.

Ich erzähle es... **459**

Fundamentum (Budapest), Jg. I. (1925), Heft 1, S. 1.

Az álom világossága... **460**

Dokumentum (Budapest), 1926. I. évf. I. szám, 4.

Die Helligkeit des Traumes... **461**

Dokumentum (Budapest), Jg. I. (1926), Heft 1, S. 4.

Álmok **460**

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 2. szám, 16.

Träume **461**

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 2, S. 16.

NÉMETH ANDOR

Utcán zümmögik **464**

Bécsi Magyar Újság (Bécs), 1920. október 19., 4.

Es wird in den Straßen gesummt **465**

Bécsi Magyar Újság (Wien), 19. Oktober 1920, S. 4.

A paraszt **464**

Bécsi Magyar Újság (Bécs), 1920. október 26., 4.

Der Bauer **465**

Bécsi Magyar Újság (Wien), 26. Oktober 1920, S. 4.

Morózus **466**

Bécsi Magyar Újság (Bécs), 1920. november 11., 4.

Moros **467**

Bécsi Magyar Újság (Wien), 11. November 1920, S. 4.

Lovacska **466**

Testvér (Bécs), 1925. II. évf. 7–8. szám, 208–209.

Zauberpferd **467**

Testvér (Wien), Jg. II. (1925), Heft 7–8, S. 208–209.

Kivégzés **468**

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 2. szám, 10.

Hinrichtung **469**

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 2, S. 10.

Fekete csillag **470**

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 2. szám, 10–11.

Schwarzer Stern **471**

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 2, S. 10–11.

A szélén behajtva 472

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 2. szám, 11.

Umgebogene Blattecke 473

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 2, S. 11.

Eurüdiké útja az alvilág felé 472

Dokumentum (Budapest), 1927. II. évf. 3. szám, 10–11.

Der Weg Eurydikes in die Unterwelt 473

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 3, S. 10–11.

Kék a borítékon a bélyeg 478

Dokumentum (Budapest), 1927. 2. évf. 5. szám, 25.

Die briefmarke auf dem umschlag ist blau 479

Dokumentum (Budapest), Jg. II. (1927), Heft 5, S. 25.

Elégia 480

Erdélyi Helikon (Kolozsvár), 1930. III. évf. 379.

Elegie 481

Erdélyi Helikon (Cluj/Klausenburg), Jg. III. (1930), S. 379.

PALASOVSZKY ÖDÖN

PUNALUA (részletek)

Az izzólámpa-Punalua 482

in: Palasovszky Ödön: **Punalua** Budapest: *Új Föld* folyóirat kiadása, 1926. 3–7.

Die Glühlampen-Punalua 483

in: **Punalua**. Budapest: Verlag der Zschr. *Új föld*, 1926. S. 3–7.

A zrí-Punalua 488

in: Palasovszky Ödön: **Punalua** Budapest: *Új Föld* folyóirat kiadása, 1926. 53–59.

Die Empörung-Punalua 489

in: Palasovszky Ödön: **Punalua**. Budapest: Verlag der Zschr. *Új Föld*, 1926. S. 53–59.

RADNÓTI MIKLÓS

A néger Tyl szemeiről szól 498

Kortárs (Budapest), 1930. I. évf. 8–9. szám, 56.

Er spricht über die Augen des Negers Tyl 499

Kortárs (Budapest), Jg. I. (1930), Heft 8–9, S. 56.

RAITH TIVADAR

Páris, Liège, Trencsénteplic 504

A Tett (Budapest), 1916. I. évf. 5. szám, 80–82.

Paris, Liège, Trencsénteplic 505

A Tett (Budapest), Jg. I. (1916), Heft 5, S. 80–82.

REITER RÓBERT

Erdő 508

Ma (Budapest), 1917. III. évf. 1. szám, 12.

Wald 509

Ma (Budapest), Jg. III. (1917), Heft 1, S. 12.

Napos tájon 508

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 4. szám, 50.

In sonniger Landschaft 509

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 4, S. 50.

Nóta (Kassák Lajosnak) 510

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 4. szám, 50.

Lied (An Lajos Kassák) 511

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 4, S. 50.

Állomás 512

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 4. szám, 50–51.

Station 513

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 4, S. 50–51.

Kamaszok 514

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 6. szám, 66.

Flegel 515

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 6, S. 66.

Sorozás 514

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 6. szám, 66.

Musterung 515

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 6, S. 66.

Vonaton éjszaka a III. osztályban 516

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 6. szám, 66.

Nachts im Eisenbahnabteil III. Klasse 517

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 6, S. 66.

Tuberkulózis 518

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 8–9. szám, 103.

Tuberkulose 519

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 8–9, S. 103.

A gyűlölet éneke 520

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 10. szám, 110.

Der Gesang des Hasses 521

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 10, S. 110.

Asszony 520

Ma (Budapest), 1918. III. évf. 10. szám, 110.

Weib 521

Ma (Budapest), Jg. III. (1918), Heft 10, S. 110.

Terhes hajnalban 522

Ma (Budapest), 1919. IV. évf. 2. szám, 22.

Im schwangeren Frührot 523

Ma (Budapest), Jg. IV. (1919), Heft 2, S. 22.

Tavaszi ének 524

Ma (Budapest), 1919. IV. évf. 7. szám, 171.

Frühlingslied 525

Ma (Budapest), Jg. IV. (1919), Heft 7, S. 171.

Polgári keresztmetszet 524

Ma (Bécs), 1922. VII. évf. 2. szám, 20.

Bürgerlicher Querschnitt 525

Ma (Wien), Jg. VII. (1922), Heft 2, S. 20.

Vers szerelmi dekorációval 526

Ma (Bécs), 1922. VII. évf. 2. szám, 20.

Vers mit Liebesdekor 527

Ma (Wien), Jg. VII. (1922), Heft 2, S. 20.

Vértanúság 526

Ma (Bécs), 1922. VII. évf. 5–6. szám, 13.

Martyrium 527

Ma (Wien), Jg. VII. (1922), Heft 5–6, S. 13.

Mágnestörvény 528

Ma (Bécs), 1922. VIII. évf. 1. szám, 2.

Magnetgesetz 529

Ma (Wien), Jg. VIII. (1922), Heft 1, S. 2.

Az ítélet hegyén 528

Ma (Bécs), 1923. VIII. évf. 4. szám, 1.

Auf dem Berge des Gerichtes 529

Ma (Wien), Jg. VIII. (1923), Heft 4, S. 1.

Összetört idő vallomása 530

Ma (Bécs), 1923. VIII. évf. 4. szám, 1.

Geständnis der zerbrochenen Zeit 531

Ma (Wien), Jg. VIII. (1923), Heft 4, S. 1.

Táj és ember röntgenfényben 530

Ma (Bécs), 1923. VIII. évf. 4. szám, 2.

Landschaft und Mensch im Röntgenlicht 531

Ma (Wien), Jg. VIII. (1923), Heft 5–6, S. 13.

Hitvallás virraszt 532

Ma (Bécs), 1923. VIII. évf. 4. szám, 2.

Glaubensbekenntnis wacht 533

Ma (Wien), Jg. VIII. (1923), Heft 4, S. 2.

Gyászmenet kígyózik a csillagok közt 534

Ma (Bécs), 1923. VIII. évf. 4. szám, 2.

Trauerzug schlängelt zwischen den Sternen 535

Ma (Wien), Jg. VIII. (1923), Heft 5–6, S. 13.

Atyámmal a Holt-tenger partján 534

Ma (Bécs), 1923. VIII. évf. 4. szám, 2.

Mit meinem Vater am Ufer des Toten Meeres 535

Ma (Wien), Jg. VIII. (1923), Heft 4, S. 2.

Tabala-dal 536

Ma (Bécs), 1924. IX. évf. 3–4. szám, 3.

Tabala-Lied 537

Ma (Wien), Jg. X. (1925), Heft 2, S. 7.

Dicsértessék 538

Ma (Bécs), 1924. IX. évf. 5. szám, 8.

Gelobt sei... 539

Ma (Wien), Jg. IX. (1924), Heft 5, S. 8.

Fényrokonunk 538

Ma (Bécs), 1924. IX. évf. 5. szám, 8.

Unser Lichtverwandter 539

Ma (Wien), Jg. IX. (1924), Heft 5, S. 8.

Kárpitós volt a szomszédom... 540

Ma (Bécs), 1924. IX. évf. 6–7. szám, 2.

Mein Nachbar war ein Polsterer 541

Ma (Wien), Jg. IX. (1924), Heft 6–7, S. 2.

Felejthetetlen az idő... 540

Ma (Bécs), 1924. IX. évf. 6–7. szám, 2.

Reisigbündel 541

Ma (Wien), Jg. IX. (1924), Heft 6–7, S. 2.

Vannak összetört emberek... 542

Ma (Bécs), 1924. IX. évf. 6–7. szám, 3.

Vor dem Lampenanzünden 543

Ma (Wien), Jg. IX. (1924), Heft 6–7, S. 3.

Melegek az emléid... 542

Ma (Bécs), 1924. IX. évf. 6–7. szám, 3.

Warm sind deine Euter... 543

Ma (Wien), Jg. IX. (1924), Heft 6–7, S. 3.

Elsüllyedt dal 544

365 (Budapest), 1925. I. évf. 1. sz. 14.

Grasgeigen 545

365 (Budapest), Jg. I. (1925), Heft 1, S. 14.

Jeromos 544

Magyar Írás (Budapest), 1926. VI. évf. 7–8. szám, 53.

Hieronymus 545

Magyar Írás (Budapest), Jg. VI. (1926), Heft 7–8, S. 53.

SINKÓ ERVIN

Üdvözlégy Mária! 548

Napkelet (Kolozsvár), 1921. II. évf. 862.

Gegrüßet seist du, Maria! 549

Napkelet (Cluj/Klausenburg), Jg. II. (1921), S. 862.

A jégcsap-rengetegből 548

Kassai Napló (Kassa), 1922. december 31., 11.

Aus dem Eiszapfendickicht 549

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 31. Dezember 1922, S. 11.

Idei téli vallomások 550

Testvér (Bécs), 1925. II. évf. 3. szám, 88–90.

Bekenntnisse im heurigen Winter 551

Testvér (Wien), Jg. II. (1925), Heft 3, S. 88–90.

Bűnös titok bárdja 554

in: Sinkó Ervin: *A fájdalmas Isten*. Bécs: Julius Fischer, 1923. 62–63.

Das Beil sündigen Rätsels 555

in: Sinkó Ervin: *A fájdalmas Isten* [Gott, der Schmerzensmann] Gedichte.

Wien: Julius Fischer, 1923. S. 62–63.

SZABÓ LŐRINC

Nap, idd ki szemeimet 558

Bácsmegyei Napló (Szabadka), 1924. március 16., 11.

Sonne, trink meine Augen 559

Bácsmegyei Napló (Subotica), 16. März 1924, S. 11.

Minden szent fények elbúcsúznak 558

Kassai Napló (Kassa), 1925. április 12., 19.

Alle Arten himmlischen Lichtes verabschieden sich 559

Kassai Napló (Košice/Kaschau), 12. April 1925, S. 19.

Grand Hotel Miramonti 560

in: Szabó Lőrinc: *A Sátán műremekei*. Budapest: Pandora, 1926. 32–34.

Grand Hotel Miramonti 561

in: Szabó Lőrinc: *A Sátán műremekei* [Meisterwerke des Satans]

Budapest: Pandora, 1926. S. 32–34.

Tárlat: a Sátán műremekei 564

in: Szabó Lőrinc: *A Sátán műremekei*. Budapest: Pandora, 1926. 59–60.

Ausstellung: die Meisterwerke des Satans 565

in: Szabó Lőrinc: *A Sátán műremekei* [Meisterwerke des Satans]

Budapest: Pandora, 1926. S. 59–60.

Meg fogok halni, én, e test, e lélek 566

Együtt (Budapest), 1928. II. évf. 2. szám, 10.

Ich werde sterben, ich, der Leib, die Seele 567

Együtt (Budapest), Jg. II. (1928), Heft 2. S. 10.

TAMKÓ SIRATÓ KÁROLY

A gazdagság akarása 568

Magyar Írás (Budapest), 1925. V. évf. 3. szám, 41.

Der Wille nach Reichtum 569

Magyar Írás (Budapest), Jg. V. (1925), Heft 3, S. 41.

Himnusz az orvosokhoz 568

Magyar Írás (Budapest), 1925. V. évf. 5. szám, 67.

Hymne an die Ärzte 569

Magyar Írás (Budapest), Jg. V. (1925), Heft 5, S. 67.

Annuskám, meghalunk 572

Magyar Írás (Budapest), 1925. V. évf. 6. szám, 83.

Mein Ännchen, wir müssen sterben 573

Magyar Írás (Budapest), Jg. V. (1925), Heft 6, S. 83.

Nem kellesz 574

Magyar Írás (Budapest), 1925. V. évf. 7. szám, 92.

Ich will dich nicht mehr 575

Magyar Írás (Budapest), Jg. V. (1925), Heft 7, S. 92.

Dadaista szerenád 574

Magyar Írás (Budapest), 1925. V. évf. 9. szám, 115.

Dadaistische Serenade 575

Magyar Írás (Budapest), Jg. V. (1925), Heft 9, S. 115.

Az ingatlanok énekelnek és én Niluskát szeretem 576

Magyar Írás (Budapest), 1925. V. évf. 10. szám, 136.

Die Immobilien singen und ich liebe Niluschka 577

Magyar Írás (Budapest), Jg. V. (1925), Heft 10, S. 136.

Éjféli plakát 578

Magyar Írás (Budapest), 1926. VI. évf. 2–3. szám, 21.

Mitternachtsplakat 579

Magyar Írás (Budapest), Jg. VI. (1926), Heft 2–3, S. 21.

Ima 578

Magyar Írás (Budapest), 1927. VII. évf. 1. szám, 3–4.

Gebet 579

Magyar Írás (Budapest), Jg. VII. (1927), Heft 1, S. 3–4.

Egy hulla fekszik a fűben 580

Magyar Írás (Budapest), 1927. VII. évf. 1. szám, 4.

Eine Leiche liegt im Gras 581

Magyar Írás (Budapest), Jg. VII. (1927), Heft 1, S. 4.

Utak 582

Magyar Írás (Budapest), 1927. VII. évf. 6. szám, 12.

Wege 583

Magyar Írás (Budapest), Jg. VII. (1927), Heft 6, S. 12.

ÚJVÁRI ERZSI

Háború! Asszony! Holnap! 584

A Tett (Budapest), 1916. II. évf. 13. szám, 209–211.

Krieg! Frau! Morgen! 585

A Tett (Budapest), Jg. II. (1916), Heft 13, S. 209–211.

Menekülők 588

Ma (Budapest), 1916. I. évf. 2. szám, 23.

Fliehende 589

Ma (Budapest), Jg. I. (1916), Heft 2, S. 23.

Próza: 10 590

Ma (Budapest), 1919. IV. évf. 3. szám, 30.

Prosa: 10 591

Ma (Budapest), Jg. IV. (1919), Heft 3, S. 30.

Bibliográfia / Bibliographie 595